

Toda mimo zakonov in predpisov je še nekaj, kar ni zapisano: norme socialistične morale. To je nemara eno izmed tistih kočljivih torišč, ki se jih prav neradi lotevamo. Vrhovno sodišče je odločilo: v tem primeru bo privilegirani kupec pač doplačal kupljeno opeko... Kaj pa drugi primeri, ko o socialistični morali ne razsoja sodišče?

D. S.

MIMOGREDE O PREŠERNOVIH NAGRADAH

Res ne velja razpravljati o tem, kdo naj prejme Prešernovo nagrado. Če bi jo dobili vsi, bi ne bilo nikakršnih problemov, ker pa je podeljena le redkim — tako redkim, da se število nagrajenih približuje že skorajda absolutni ničli, postane vprašanje seveda nekoliko bolj zapleteno in zamotano. Zadeva pa je navsezadnje zelo enostavna: s Prešernovimi nagradami bi morali podpreti vse tisto, kar je novo na raznih umetnostnih področjih, se pravi, vse kar v duhovnem in stilnem pogledu odpira nova obzorja in nove resnice — seveda relativne, če nočemo postati umetnostni dogmatiki. Zato je tudi delitev na glavne in stranske nagrade v bistvu izraz precejšnje metodološke zadrege in nejasnosti. Tisto, kar je v umetnosti visoko in kvalitetno, ni odvisno od stranskih in glavnih nagradnih tirov, niti ne od starosti in od ugleda, marveč predvsem od dela, talenta in idejnih nazorov posamezne umetniške storitve. Potemtakem, če dobimo v enem koledarskem letu en dober roman, dve pesniški zbirki, tri kipe, štiri kompozicije, pet igralskih storitev, šest pevskih in koncertnih izvedb (vrstni red je zgolj naključen), torej dela, ki so na evropskem povprečju, nagradimo jih. Zakaj, kdo bo tisti, ki bo natančno izmeril kvantum kvalitete stvaritev na posameznih umetnostnih področjih in na primer izračunal estetsko razmerje med igralsko storitvijo in romanom, med skulpturo in glasbeno kompozicijo? Ni ga. In ker takega ni in ga tudi biti ne more, je seveda problem Prešernovih nagrad vsako leto bolj zapleten in na videz nerazrešljiv. In še na nekaj ne pozabimo: s čim in s kom lahko Slovenci vstopimo v zbor sveta. S Prešernom smo prav gotovo to storili in od tega je minilo že več kot sto let. Njemu sledi še nekaj imen tega stoletja, ki so dostojno in trajno predstavila slovensko umetniško in kulturno zmogljivost. Zatorej podprimo vse, kar raste in se razvija, bodimo mecenji vseh tistih, ki so sposobni z močjo svojega talenta in spoznanja premagati provincialne okvire anonimne povprečnosti. Če pa nam zmanjka denarja, ga najbrž ne bo težko najti za večje število Prešernovih nagrad. Samo pomislimo na razne športne fonde in nagrade, na visoka finančna sredstva v nekaterih uradih, podjetjih in projektantskih ateljejih, na milijone, ki jih zapravljamo na banketih in slavnostih. Samo enoletna bera s teh področij bo zadostovala deset ali dvajset let — za Prešernove nagrade.

až